

[Erik Hansen (Vejle amt).]

er, at der kommer ikke en eneste kørselstil- ladelse mere, hvis ikke vi ændrer loven på dette område. At vognmændene ønsker at beholde det bestående, er jeg ikke helt så sikker på, men jeg fik den opfattelse, at de var mere interesseret i eventuelt at få 20 tilladelser årligt i en årrække i stedet for 60-80 på én gang. Det må jo være ud fra erhvervs- interesser, at de har den opfattelse, som jeg synes de skal have lov til at have. Dette lovforslag er ikke fremsat som et besparel- sesforslag, men vi tager selvfølgelig de 2 mill. kr. med, der bliver resultatet af det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden for- nyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedta- get.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkebiblioteker m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 82) findes i tidenden sp. 3192, udvalgets be- tænkning i tillæg B. sp. 1003).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sat- tes til forhandling under ét.

Lysholt Hansen: Som jeg nævnte ved før- ste behandling, er dette det eneste af rege- ringens spareforslag, der griber ind i de budgetter, som er lagt af kommunerne til ikrafttræden den 1. april i år, med en ned- gang i statstilskuddet på mellem 10 og 11 mill. kr. Det kan mit parti simpelt hen ikke medvirke til, specielt da det er et kulturom- råde og kulturområderne efter vor opfat- telse i forvejen ikke får for megen støtte.

I øvrigt har lovforslaget fået en mærkelig

behandling, for det, der har taget tiden — det fremgår også af betænkningen — og det, der har været det store problem, er forfat- terne, og det er egentlig mærkeligt at kon- statere, at forfatternes sag er helt, helt afgø- rende for regeringspartierne. At kommu- nerne skal give afkald på mellem 10 og 11 mill. kr., har man faktisk næsten ikke gidet diskutere, det har ikke interesseret spor, men at forfatterne måske ikke får den stig- ning, som de havde forventet, det kan man skrive spalte op og spalte ned om. Det er en mærkelig problematik.

Der står udtrykkelig i finanslovforslaget en bevilling til forfatterne på 5.580.000 kr., nøjagtig det samme som i indeværende år. Der er altså ikke tale om at foreslå nogen nedsættelse af tilskuddet til forfatterne, men det er rigtigt, at forfatterne, hvis man havde fulgt de tilskudsregler, vi hidtil har haft, ville have fået en forøgelse på 700.000 kr. af deres indtægter, fordi tilskuddet til forfatterfonden er 6 pct. af det tilskud, der udbetales fra staten. Nu går dette tilskud altså ned, og så skal ministeren vende og dreje sig på alle leder og kanter for at imø- dekomme formanden for forfatterforenin- gen, hr. Lembourn — jeg ved ikke, om han er til stede i salen — som gerne skulle have lidt med hjem. Derfor får vi en række „på den ene side og på den anden side“ fra ministe- ren, som ikke har haft det ret godt i denne sag.

Der står i betænkningen:

„Et flertal (det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres med- lemmer af udvalget) konstaterer med tilfredshed, at ministeren er indstillet på at søge gennemført kompensation for den nedgang i vederlaget til forfat- tere, som er en følge af lovforslaget.“

Hvis jeg skulle give et godt råd — men det må man måske ikke — så ville jeg fore- slå, at man i stedet for at konstatere til- fredshed valgte det sikre og ved finanslov- forslaget tredje behandling stemte for det ændringsforslag, vi har stillet om, at forfat- terne selvfølgelig skal have de 6 pct., som de hidtil har fået af den refusionssats, som vi hidtil har haft. Det er fornuftig tale, så ge- nerer man ikke forfatterne, og jeg regner bestemt med, at hr. Lembourn i hvert fald vil stemme for det. Men jeg kan altså ikke forstå, at der skal skrives så meget om det-

[Lysholt Hansen.]

te, og jeg kan godt forstå, at ministeren har haft svært ved at finde en måde at udtrykke på, at han ingen penge har at give forfatterne, end ikke de 700.000 kr., for det er jo sagen, og jeg vil sådan set gerne, om ministeren kunne bekræfte, at sådan er det.

Det er jo rigtigt, som ministeren skriver i sit svar, at først når finansåret 1971-72 er ovre, det vil sige, når vi når frem til den 31. marts 1972, kan man gøre op, hvor meget forfatterne skulle have haft. Til den tid er regeringens regnebræt forhåbentlig gjort op for længst, og så står den nuværende kulturminister måske her og holder noget af den tale, jeg holder, og siger, at det var meget væsentligt, om man kunne sætte tilskuddene til bibliotekerne op til det, de var før den foregående regering. Det ville glæde mig meget, og jeg er helt sikker på, at vi så kan finde hinanden igen, men realiteten er altså, at det først kan gøres op, når året 1971-72 er ovre, om forfatterne lider et tab og hvor stort, og til den tid er den nuværende regering forhåbentlig faldet for længst.

Jeg henstiller altså, at man sørger for, at kommunerne får det, de havde regnet med, dengang de lagde deres budgetter. Det vælter ikke statsbudgettet med de milliarder kr., det er oppe på.

Jeg glæder mig over, at det ærede medlem, forfatterforeningens formand, hr. Lembourn, er kommet til stede, nu da jeg er færdig med den tale, jeg har holdt til ham.

Lembourn: Ja, jeg beklager, at jeg ikke hørte hr. Lysholt Hansens indlæg, men jeg kender jo hans synspunkter, og som jeg også sagde ved første behandling af dette lovforslag, mener jeg altså, at den gruppe, det her drejer sig om, bibliotekerne og alle, der er i forbindelse med bibliotekerne, må med i den almindelige spareplan.

Ved første behandling rettede jeg det spørgsmål til ministeren, om man kunne regne med, at forfatterne ville få kompensation, og ministeren har, som hr. Lysholt Hansen ved, i udvalget udtalt sig overordentlig positivt i den retning, så jeg mener ikke, jeg kan ønske mig et stærkere tilsagn end det, jeg har fået.

Vi er jo alle enige om, at det er trist, at noget sådant må ske, men man kan faktisk ikke tillade sig, fordi man nu er engageret i

et specielt område som dette, at forlange, at dette ene område skal behandles anderledes end alle andre. Der må være en vis solidaritet mellem alle grupper, der berøres af disse spareplaner, og derfor kan jeg på mit partis vegne anbefale at stemme for lovforslaget.

A. Chr. Andersen: Jeg sagde allerede ved første behandling, at kommunerne ikke var særlig glade for dette lovforslag, der i det finansår, der begynder her pr. 1. april, vil give dem en merudgift, som de ikke umiddelbart kan få dækning for i skatteudskrivningen. Men jeg synes dog, der er grund til at gøre opmærksom på, at vi i udvalget har fået oplyst at regeringens forskellige spareforslag, der både giver plusser og minusser til kommunerne i det kommende regnskabsår, alligevel netto giver kommunerne samlede besparelser i året 1971-72. Jeg kan derfor ikke umiddelbart deltage i hr. Lysholt Hansens beklagelser over nedsættelsen af tilskudsprocenten med hensyn til kommunerne, men jeg vil da gerne indrømme, at de af regeringen gennemførte besparelser på statsbudgettet, der sker ved at vælte udgifter over til kommunerne, ikke er særlig populære i kommunale kredse. Vi ved jo også, at kommunerne i kommende finansår vil skulle udrede større udgifter over skatterne, men det kan de selvfølgelig også gøre.

Ved den forestående revision af biblioteksloven kan der nok være grund til at overveje et andet tilskudssystem, og her tror jeg nok, at jeg langt fra er enig med hr. Lysholt Hansen. Jeg mener, at man bør gå over til at yde tilskud efter objektive kriterier i stedet for i forhold til en afholdt udgift, og det objektive kriterium vil formentlig her naturligt være folketallet.

Ellers skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Ministeren for kulturelle anliggender (K. Helweg Petersen): Jeg takker for den tilslutning, der er givet. Det er rigtigt, at vi i kulturministeriet ikke er begejstrede for at skulle fremsætte et sådant lovforslag, men der har ikke været andet at gøre. Når vi skulle deltage i besparelserne, måtte vi inddrage den store post, som folkebibliotekerne jo udgør.

Jeg tror også nok, at man ude omkring i kommunerne forstår, at vi har måttet tage

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

dette skridt, og jeg synes, at jeg af brevet fra formanden for Kommunernes Landsforening har kunnet forstå, at man også dér har forståelse herfor. Man peger på, at man nødig ser, at der sker ændringer med hensyn til fremtiden, men det er, ligesom man alligevel accepterer, at vi må foretage os noget i den retning, som sket er.

Nu får vi jo en debat inden så længe i folketinget i forbindelse med fremlæggelsen af den betænkning, der er på trapperne, og så vil der være al grund til at komme ind på en række af de spørgsmål, der optager os, og som også var fremme i udvalget. Også de synspunkter, som hr. A. Chr. Andersen kom ind på om tilskudssystemet, kan vi jo se på.

I øvrigt skal jeg henholde mig til de besvarelser, jeg har givet, også for så vidt angår afgiften til forfatterne.

Lysholt Hansen: Jeg vil gerne allerede nu, for at det ikke skal være usagt, sige til hr. A. Chr. Andersen, at vi fra socialdemokratiets side på dette felt i hvert fald ikke er indstillet på at gå over til et tilskudssystem efter objektive kriterier lig med folketallet. Det vil nemlig være en præmiering af de kommuner, som ikke gør noget ved sagen. Uanset om man laver et stykke biblioteksarbejde eller ej, vil man få penge, og det kan ikke være rigtigt. Der må være en opmuntning i tilskudsbestemmelserne til virkelig at gøre en indsats, til at udbygge biblioteksvæsenet, til at give borgerne noget på dette felt, og derfor må vi ønske, at tilskudsprocenten også fremtidig bliver en animering til en indsats, en honorering af de kommuner, der gør et stykke arbejde for deres borgere på dette kulturområde. Det skal altså være sagt nu.

Og så blot lige til hr. Lembourn dette: ja, det er næsten synd at tage hans glæde over de tilsagn, der ligger i betænkningen, fra ham, men jeg glemmer jo ikke, at ministeren i udvalget advarede hr. Lembourn mod at drage forhastede slutninger af det tilsagn, der forelå om at undersøge mulighederne for at skaffe supplerende bevillinger af forfatterfonden osv. Alene det med at undersøge osv. Og når man så får bud om, at man skal passe på ikke at drage forhastede slutninger, så synes jeg faktisk, at hr. Lembourn, når vi kommer til finanslovsforslagets tredje be-

handling, skulle stemme sammen med os andre, så forfatterne er sikre på at få de penge, som jeg er sikker på at deres formand også ønsker de skal have.

Lembourn: Når vi i betænkningen kunne skrive, at flertallet konstaterer, at ministeren er indstillet på at søge problemet omkring den fremtidige ordning med forfatterafgiftens størrelse taget op til drøftelse i forbindelse med den forestående lovrevision, mener jeg, at det er en så løfterig indstilling fra ministerens side, at jeg kan være tilfreds, så hr. Lysholt Hansen behøver ikke at bekymre sig så voldsomt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om pas til danske statsborgere m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 74) findes i tidenden sp. 2849, udvalgets betænkning i tillæg B, sp. 1037).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af *Poul Dam*:

Til § 1.

Paragraffen affattes således:

„§ 1.

I lov nr. 223 af 7. juni 1952 om pas til danske statsborgere m. v., som ændret ved lov nr. 392 af 19. december 1962, affattes § 1, stk. 3, således: